

Warszawa, 4 czerwca 2020 r.

559/2020/PSP/JJ

**Szanowny Pan
Jacek Goliński
Prezes Zarządu
Energia S. A.
al. Grunwaldzka 472
80-309 Gdańsk**

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, organizacji pozarządowej, której statutowa działalność dotyczy ochrony praw człowieka, w tym zakazu dyskryminacji i wolności słowa, pragniemy zwrócić się do Pana Prezesa w związku z treścią umów ambasadorskich zawartych przez Państwa Spółkę z koszykarzami reprezentacji Polski, którzy uczestniczyli z Mistrzostwach Świata w 2019 r.

Z informacji prasowych wynika, że wśród postanowień umownych znalazła się klauzula przewidująca „zakaz propagowania postaw i ideologii sprzecznych z art. 18 Konstytucji RP, stanowiącym, iż małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”¹. Jak wynika z przywołanego artykułu ten fragment umowy został odebrany przez cytowanego sportowca jako ograniczenie możliwości wypowiedzania się na temat równouprawnienia osób homoseksualnych.

Nasze wątpliwości powyższe postanowienia wzbudziły w kontekście ingerencji w wolność słowa i wyrażania poglądów, która jest gwarantowana każdemu m.in. przez art. 54 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 10 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności². Nie bez znaczenia w tym kontekście pozostają również regulacje dotyczące zakazu dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (art. 32 ust. 2 Konstytucji RP) czy nakaz poszanowania godności każdej osoby ludzkiej (art. 30 Konstytucji). Przy czym nie

¹ R. Tymiński, PZKosz pompował balonik, a potem zrobił wszystkich w balona [komentarz], <https://www.przegladsportowy.pl/koszykowka/reprezentacja/koszykowka-pzkosz-nie-wyplaca-premii-za-mistrzostwa-swiata-komentarz/71crr67> (dostęp: 3.06.2020 r.).

² Konwencja sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.).

można uznać, że wypowiedanie się na temat prawa do równego traktowania osób LGBTI, także w kontekście możliwości czy potrzeby prawnego uznania związków osób tej samej płci, byłoby działaniem nagannym z perspektywy prawa lub zasad współżycia społecznego.

Wobec tego zwracamy się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie, jakie powody legły u podstaw wprowadzenia do umów ambasadorskich postanowień przewidujących „zakaz propagowania postaw i ideologii sprzecznych z art. 18 Konstytucji RP” oraz jaki przyświecał temu cel i jaki jest ich związek z głównymi postanowieniami umowy. Prosimy również o informację, czy nieprzestrzeganie tego postanowienia zostało obwarowane sankcjami na mocy umowy. Będziemy również wdzięczni za poinformowanie, czy w umowie znalazły się również klauzule dotyczące zakazu propagowania postaw, zachowań lub poglądów sprzecznych z innymi postanowieniami Konstytucji RP (np. art. 30 Konstytucji RP mówiącym o ochronie godności każdego człowieka, art. 32 Konstytucji mówiącym o równości wobec prawa czy art. 178 Konstytucji odnoszącym się do niezawisłości sędziowskiej). Jednocześnie prosimy o informację, czy w tych umowach znalazły się inne postanowienia ograniczające możliwość prezentowania przez sportowców poglądów, opinii i stanowisk np. w sprawach światopoglądowych, społecznych czy politycznych. Ponadto zwracamy się z prośbą o wskazanie, czy we wspomnianych umowach znalazły się klauzule dotyczące zakazu propagowania postaw o charakterze dyskryminacyjnym (np. rasistowskich, ksenofobicznych, homofobicznych). Ewentualnie prosimy o przekazanie kopii przykładowej umowy ambasadorskiej (z wyłączeniem fragmentów zawierających dane osobowe lub mających istotne znaczenie gospodarcze z perspektywy tajemnicy przedsiębiorstwa).

Wierzymy, że udzielenie przez Państwa powyższych informacji pozwoli wyjaśnić wątpliwości związane z treścią umów ambasadorskich. Jednocześnie zwracamy się z prośbą o rozważenie zmiany postanowień tych umów, tak by nie zawierały treści wykluczających lub nadmiernie ingerujących w sferę praw i wolności sportowców.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Piotr Kładoczny
Sekretarz Zarządu

Danuta Przywara
Prezes Zarządu